

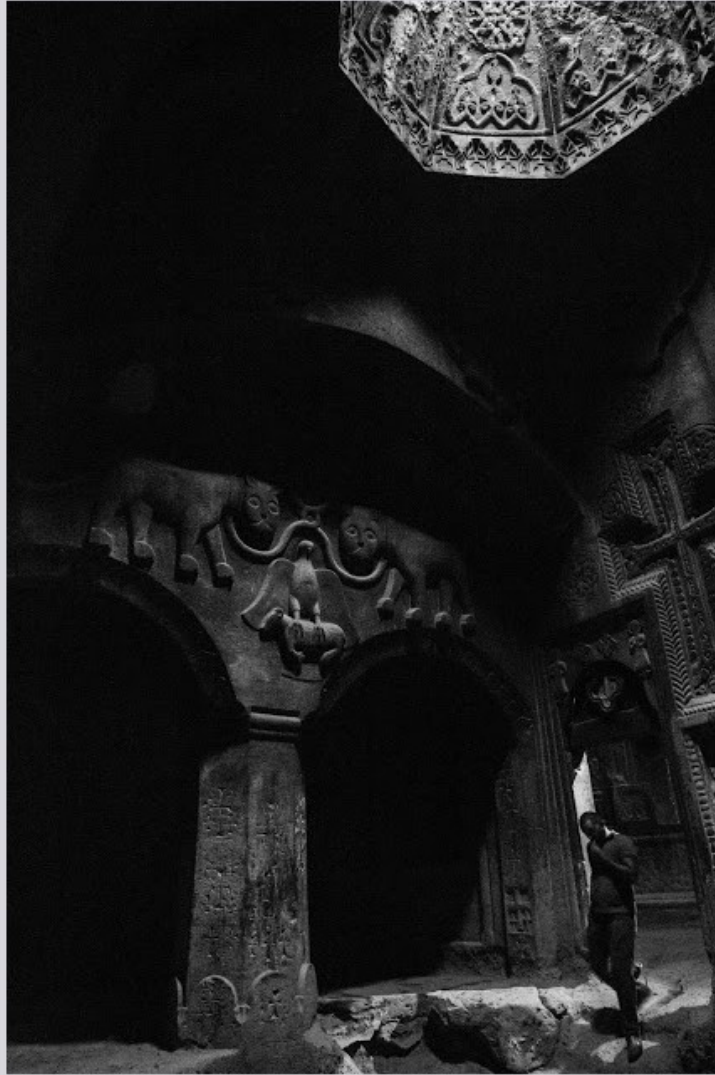
bir BAŞKA istanbul

ayşeg layhakyemez

Türk ve Fransız iki fotoğraf sanatçısının sergisi "Kutsallığın İzdüşümü"

Fotoğraf sanatçıları Nicolas Joyeux ve Timurtaş Onan, "Kutsallığın İzdüşümü" Fotoğraf Sergisi'nde biraraya geliyor. Siyah beyaz fotoğraflardan oluşan sergi, 2 Kasım - 1 Aralık tarihleri arasında İstanbul Sainte Pulch rie Lisesi'nin içindeki Od'A-Ouvroir d'Art Sanat Galerisi'nde gezilebilir.

Fotoğraf: Nicolas Joyeux

Fotoğraf: Timurtaş Onan

Nicolas Joyeux, dört bir tarafa dağılmış olan maddenin detaylarını triptikler şeklinde sunuyor. İzleyiciler de kökenlerini sorguluyor.. Gerçeğin bir kesitini ortaya koyan fotoğrafların ayrıntılarında insanı tanrısalılaştıran kozmik güçler dolaşmakta ve sonsuz büyüğü sonsuz küçüğe bağlamakta.. Ayrıntılar bütünü içerebilirken, kozmosun tüm enerjisi kutsal formun sınırlarında toplanmakta.

Kutsallığın içsel deneyimi bazımızda çekici, bazımızda itici duyguların oluşmasına neden oluyor. Kutsallığın duygusal prizması, ürkütücü ya da yüce olana verilen tepkilerden oluşmuş.. Antipatik sempati ve sempatik antipati (Kierkegaard) entelektüel sunumlarda kutsal ürperişlere neden oluyor. Dini mekan ve nesnelerin ötesinde bir buluşma.

Timurtaş Onan'ın tipik terk edilmiş bina fotoğrafları gibi yakalanması güç, gizemli, bilinmeyen yerlerin karşısında doğal duygu kargaşaları yoğunlaşabilir. İzlemek ve düşünmek gerek..

Fotoğraf: Timurtaş Onan

Her iki sanatçıya da aynı soruları sordum..

Nicolas Joyeux kimdir?

Louvre Okulu'nun eski öğrencisiyim. Fransa'da sanat tarihçisi ve tarih öğretmeniyim. Görsel dünyasındaki ilk tecrübelerimi İtalyan Rönesans tablolarına borçluyum. "Kutsal" ve gizemli dünyayı, Besançon Güzel Sanatlar ve Arkeoloji Müzesi'nin 2018'de yayınlanacak kataloğu için yazdığım müzenin İtalyan Resimleri hakkındaki çalışmalarım paralelinde gerçekleştirdiğim fotoğraf projelerim ve dünyanın dört bir yanına seyahatlerim sayesinde keşfettim.

Timurtaş Onan kimdir?

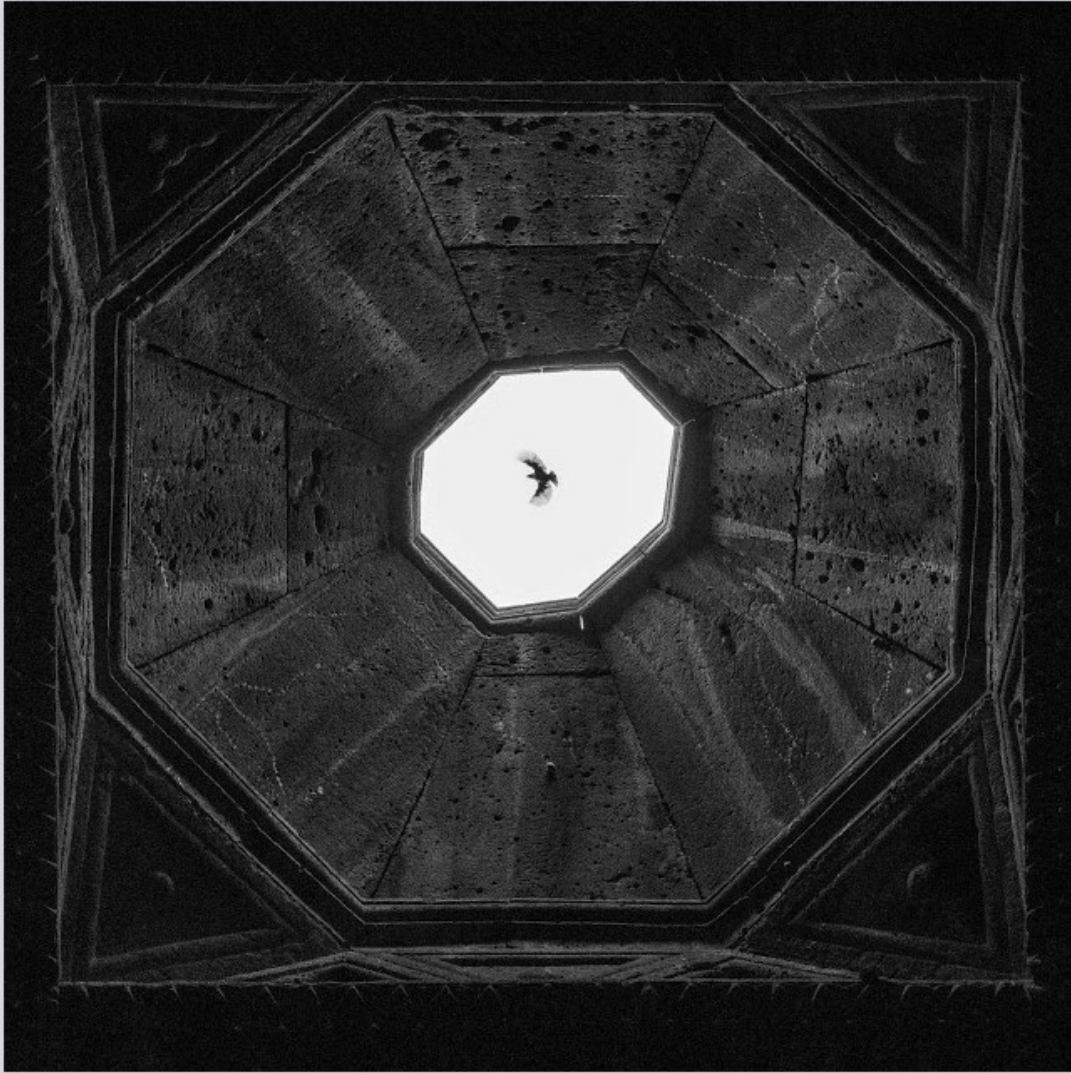
Bugüne kadar yurtiçi ve yurtdışında birçok etkinliğe katıldım, yurtiçi ve yurt dışında sergiler açtım. Sosyal konularda belgesel filmler çektim. Fotoğraflarım Türkiye ve yurt dışında kurum ve özel koleksiyonlarda yer almaktadır. 13 yaşında gördüğüm Michelangelo Antonioni'nin "Blow Up" filminin etkisinde kalıp babamın Kodak Retinette 1-A 35 mm fotoğraf makinesi ile ilk fotoğraf denemelerimi yaptım. 80'li yıllarda bir agrandizör edinip siyah beyaz fotoğraf çekip gece gündüz karanlık odada çalışmaya başlamamla birlikte fotoğraf sanatı yaşam biçimim haline dönüştü. Zaman içinde günlük yaşamda gözlemlediklerim, zıtlıklar, toplumsal olaylar, kendi yaşamımdaki travmalar ve kaygılar zaman içinde şimdiki fotoğraf tarzımı oluşturmamda katkı sağladı sanıyorum. Kısaca, yaşamın bana sunduklarını kendimce yorumlama çabamın neticesi diyebilirim.

Serginin kapsamı hakkında bilgi verir misiniz?

Nicolas Joyeux - Sergi, İstanbul Sainte Pulchérie Lisesi öğrencileriyle gerçekleştirilen iki haftalık atölye çalışmasının sonucunda ortaya çıktı. Atölyelerde çalışma konumuz imge okumasıydı. Timurtaş Onan ve benim için, fotoğrafa bakış farklarımızı, kültürel ve tarihsel farklarımızı, kutsallık, ayrıntı ve yankı gibi önemli kavramlara dair çeşitli referanslarımızı buluşturma fırsatı oldu.

Timurtaş Onan - Sainte Pulchérie Lisesi bana arşivimden "kutsal" kavramını destekleyecek fotoğraflarımı seçmemi önerdi.

"Kutsal" mekan ve objelerden bağımsız bir kavramdır. Terkedilmiş binaların yer aldığı fotoğraf serimdeki gibi esrarengiz yerlerde uyanabilir bir duygudur örneğin.. Sergide yer almasını istediğim fotoğraflarımı kutsallık duygusu yaratacağını düşündüğüm özellikle bu tip çalışmalarımından seçtim.

Fotoğraf: Nicholas Joyeux

Sergide yer alacak fotoğraflarınızda kutsallık nasıl yer buluyor?

NJ- Kutsallık, serginin sadece bir kaç karelik zamanında anlatmaya çalıştığı, fakat anlaşılması zor bir kavram. Kutsallık her zaman gizem, korku, büyü ve esrarlı olandan beslenmiştir. Zihinsel bir yansıtmanın sonucudur. Fotoğraflarımı triptikler olarak sundum. İzleyici kökenini merak edebilir. Gerçeklikten bir kesit aldım. Her ayrıntıda, insanı Tanrı'ya, en küçük varlığı uzayın enginliğine bağlayan kozmik bir güç var. Başka bir deyişle, detay bütünü içerebilir, tüm evrenin enerjisi kutsal biçimin sınırlarında yoğunlaşabilir.

TO - Terk edilmiş mekanlara merakla, beklentiyle, hayal gücümüzle bakarak alışılmadık formların ve belirgin kontrastların olduğu bir dünyaya giriyoruz. Gerçek dünya böylesine keskin siyah ve katıksız beyaz tonlarda görüntülenen sahneler mi? emin değilim.

Görünürde herhangi bir canlı belirtisi olmasa da bu etki görüntülerin kendisinde.. Açıklar ve yüzeylerin diyalogu, biçimler ve gölgeler terk edilmiş yerlerin çağrıştırdıklarıyla olan karşılaşmamızda acaba neredeyiz? Hangi esrareniz ya da özel dünya buraya benzeyebilir? Bu görüntülerin dünyasına girersek bizi neler bekler?

Beyaz ışık pencere camlarının parmaklıklarının arasından, uçsuz bucaksız, sessiz ve karanlık mekanların içine doğru şiddetli huzmeler ve gölgelerle yolunu buluyor. Gölgeler aralıklardan sızan daha da parlak ışıklarla birlikte ışık parçacıklarını çevreliyor. Bu ıssızlıkta bir güzellik var. Bu az bilinen, terk edilmiş yerlerdeki formlar ve dokularda baştan çıkarıcı bir şeyler var.

Bu temaya dair izleyicide hangi duyguları ya da tepkileri uyandırmak istiyorsunuz?

NJ - Kutsallığın mahrem deneyimi bizde hem çekici hem de itici, yani ikircikli hisler uyandırır. Benim çalışma tarzım, izleyiciyi farklı imgelerin yankılarını hissetmeye davet eder. İzleyicinin şimdiki ruhsal halini, dünyanın dört bir yanında üretilmiş eserlerin karşı karşıya gelerek ortaya çıkardığı sessiz formlar ve olmayan imgeler aracılığıyla etkiler ve kendini sorguladır. Tema aslında din değil, kutsallığa ve tanrısallığa geçiş köprüsünü oluşturan ruhani durum. Amaç, ikircikli duygular (numinous) uyandırabilmek ve böylece izleyiciyi doğaüstü ve kişiüstü bir gerçekliğe taşımak.

TO - Bu çalışmada terkedilmiş mekanlardaki ışık ve formların katkısı ile izleyiciyi yaşanmışlıktaki kutsallık kavramını düşünmeye, huşu ve merak içine çekerek hayal gücü ve fantazilerini uyarmaya ve böylece içsel dünyalarına ayna tutmaya davet ediyorum.